

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagytemető utca 519 szám.

Sápszky Zs. könyvnyomda

Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és esütör-
lőkön reggel.

Előfizetési ár:

Félsz évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Hirdetések árszabályszerint vétetnek fel.

Egyes számok kaphatók:

Kalmár Dániel kereskedésében.

Előfizetési felhívás.

Lapunk múlt számát mulatvány-
ként, több száz példányban küldtük
szét, hogy közönségünk megismerked-
jen vállalatunkkal, s ha azt életrevaló-
nak találja, abban benünket támogasson.

Biztat és serkent benünket az a
tudat, hogy városunk közönsége nem
fogadta ellenszenvvel a helyi sajtó
ezen új termékét, hanem már a kez-
det kezdetén is erkölcsi és anyagi tá-
mogatásában részesítette.

Ugyde egy lap előállítására és fen-
tartására, vidéki sajtó viszonyaink közt,
telemes költséggel jár, s a befektetett
összeg visszatérülése sokszor nagyon
is kétséges, ezért van szükség arra,
hogy előfizetések által a lap fenállása
biztosítva legyen.

Bizalommal hívjuk fel tehát vá-
rosunk olvasó közönségét arra, hogy
előfizetéseket, lapunk érdekében mi-
előbb megteni sziveskedjenek.

Az előfizetési pénzek a kiadóhi-
vatalba (Nagytemető utca 519. szám
Sápszky Zs. nyomda) küldendők a hol-
szabályszerűleg nyugtázhatók.

Előfizetési feltételeink:

Egy évre . . . 5 frt — kr.

Félévre . . . 2 » 50 »

Negyedévre 1 » 25 »

Egyes szám ára 5 kr.

Miháfi József és Sápszky János
laptalajdonosok.

Építkezésünk.

Ha egy idegen városunk látni-
valói felül tudakozódik elvezetjük őt
a hidra, hogy a két grófi kasztélyt
megszemlélje, bejárjuk vele fejlődésben
levő népkertünket, megmutatjuk neki
ártézi kutunkat, melyen Ceres szobra
ékeskedik, kivisszük őt a halásztelki
temetőbe, s megállunk vele Vajda Pé-
ter és Tessedik Sámuel siremléke előtt,
és végre kikisérjük őt a volt Kreszan,
illetve Tóth-féle malom üres helyére
és büszkén említjük fel, hogy ez a
hely Magyarország kellő közepe.

Ha pedig idegenünk stílszerű épü-
leteink felől tudakozódik, szégyenkezve
kell bevallanunk, hogy Szarvason er-
ről jóformán szó sem lehet. Huszon-

nég ezer lakost és kétezer lakházat
számláló városunknak alig van meg-
szemlélésre érdemes épülete.

Pedig városunk építkezés ellen-
őrző és véleményező bizottsága min-
dent elkövet, hogy a törvények és sza-
bályrendeletek keretén belül lakossá-
gunkat a esinosabb építkezésre rá-
szoktassa. Mit ér azonban e bizottság
munkálkodása, ha építkező lakosaink,
a szabályrendeletileg előirt építkezési
módozatokat is csak kényszerűségből
tartják be arra, hogy épületeik
stílszerű megalkotásával városunk szé-
pészeti érdekeinek szolgáljanak, nem
is gondolnak. Egy egyszerű paraszt
lakház is, ha kellő csinnal van fel-
építve, díszére szolgálhat utcáinknak,
csak hogy szükséges, hogy gaz-
dáink hagyják el már azokat az egér-
lyuknak beillő ablakokat és ajtókat, s
ha építendő lakházaikat nem is eme-
lik impozans magosságu palotákká,
azoknak arányai legalább olyanok le-
gyenek, hogy a szem ne botránkozzék
meg kisszerűségük és idomtalanáguk
felett.

T Á R C Z A.

Mit ér? . . .

Mit ér nekem, hogyha látlak,

Mit ér, ha nem állhatok?

Mit ér, hogyha nem nézhetek
Cillagába szép szemednek? . . .

Mit ér a kis száműzetés,

Ha forrón nem csókolhatom? . . .

Mit ér nekem ez az élet

Tenélküled szép anygubom? . . .

S mégis, mégis, hogyha látlak

Elfáradtem mind ezeket,

S szerelmemben azt sem merem

Kimondani, hogy szeretlek!

s . n.

A görög orr.

Melania bárónő végtelenül unatkozott.
Olvadni nem volt kedve: a könyv is un-
tatta őt. Kikocsizni még korán van. Mit esi-

náljon hát? . . . Megnyilik a terem ajtaja
s belép az inas: George, ezüst tálcán név-
jegyet nyújtva át.

Örömmel olvassa Melanie: Kardos
Jenő gr. és mosolyogva üdvözlö a be-
lépő grófot:

Igazan nem szép Öntől Jenő, hogy
oly ritkán látogat meg. Lássá most is majd
meghalltam az unalomtól. Köszönöm, hogy
eljött, látogatása felvidít.

Jenő gróf nem tudott szóhoz jutni,
oly kedves volt a kis eszevego baba ma.
Hosszan nézte őt, szeméi túlvilági fényben
ragyogtak a gyönyörűségtől.

Végre feleszmélt: odament lassan a
pamlaghoz s leült az előtte lévő zsámolyra.

Lágyan mint az esti szellő, suttozott
a bárónő fülébe édesebbnél édesebb dol-
gokat.

Költői hővel írta le kastélyának szép-
ségét, mely távol a főváros zajától, arnyas,
madárdalt visszhangzó park közepén olyan-
nak tűnik fel, mint valami tündérlak. Csak a tündér hiányzik belőle. És ezt a
tündért ő benne fedezte fel.

— Oh, jöjjön velem oda Melanie, és
szeressen úgy, amint én szeretem kegyedet!

Melanie bárónő pedig erre a hangzatos
beszédre egészen nyugodtan válaszolt:

— Kedves Jenő, én szeretem Önt, de
neje nem lehetek. Van egy bolond fogadalmam,
melyet már sokszor volt okom megbánni.

— És miben áll az a fogadalom, ha
szabad kerdenem?

— Nos hát tudja meg, én megfogad-
tam, hogy csak oly férfiak lesznek neje a
kinek görög orra van.

Jenő grófot erre a kijelentésre majd
megülötte a guta.

— De hát nincs nekem elég szép or-
rom? rebegé kétségbeesítő hangon.

Melanie felkaczagott:

— Dehogyan nincs édesem, csak hogy az
ön orra egyenes római orr, nekem pedig
merész hajlasú görög orr kell.

Erre már egészen elveszítette Jenő gróf
az esztét. Szótlatlanul támoogyott ki a teremből,
és rohant egyenesen haza, hogy föbelője
magát.

A lépcsőn belelötődik az inasába. Rá-
néz, egy ideig merően szemléli, aztán nek,

nézve, hogy az elite összejövetelek táncz-repertoirejába a kőrmagyar majdan rendes tánczként bejuthasson.

— A közegészségügyi bizottság f. hó 16-án ülést tartott, melyen elhatározatott, hogy a fertőtlenítésre még 3 mázsa kárból szereltetik be, továbbá, hogy a tanyákon és szőlőkben járvány orvosok fognak működni, a kórházpótlóban az eddigi összekötött ápoló — és élelmezői állás egymástól elkülönítetik és a közkutak mind kitisztíttatnak.

— Közszelelő. A községi választók névjegyzéke a városházán közszelelőre van kitéve.

— Adózók figyelmébe. A birtokváltásoknak a földadókatasterben való keresztül vezetése, valamint az adó kiszámítások az adóügyi irodában naponként a délelőtti órákban eszközölhetők.

— Hymen üzv. Blaskovits Istvánné kedves leányát Marit f. hó 20-án vezette oltárhoz Pető Sándor szabó iparos. Áldás kísérje frigyüket!

— A tűzoltó felszerelések, már megérkeztek a városházára, s rövididő alatt ki fognak osztatni.

— Tűzkárosult. Kolnát András tűzkárosult az illető hatóságokhoz könyör adomány gyűjtésére szóljából engedélyért folyamodott.

— Kifogott hulla. Alvinczy Péter helybeli hajómunkás a Dnából Budapest alatt egy ismeretlen férfi hullát fogott ki.

— Munkások figyelmébe. A Ruméniához szerződött munkás csoportok nevezett országba csak úgy becsajátulnak be, ha külföldi útlevéllel vannak ellátva melyek a rumen ügynökség által vannak látalmazva.

— Házalási engedély. Haas Pinkász rőfös és rövidárakra az egészországi területe szülő házalási engedélyt nyert.

— Állatorvosi állás. A Doboz, Gy. vári és Ketygyhiza községeket magában foglaló körállatorvosi állás f. hó 30-án d. e. 9 órakor fog a gyulai főszolgabírói hivatal helyiségében megtartatni.

— Zsidók újéve. Ma és holnap van az izraeliták újévi ünnepe. Ezen újév a világteremtése óta az 5653-ik. E kettős ünneppal az egésztele napon kívül a zsidók legnagyobb ünnepe.

— Új iparosok. Gaál László és Belopotoczky János helybeli lakosok eszmadia mesterségre iparigazolványt nyertek.

— A Tiszának szentesi oldalán az elmúlt napokban egy 35-50 év közötti levő munkásnak látszó férfi hullaja fogatott ki, mely 19-14 napig lehetett a vízben. Személyazonosságát még eddig nem állapították meg.

— Mércze felügyelő állás. A gyulai m. kir. folyamernökséghez a szerenestlenül járt Blaskovics István helybe mércze felügyelőül ajánkoztak: Pető Sándor, Blaskovics Pál leányának férje, Baginyi Pál kalapos, Czibere Karoly eszmadia Fabry János eszmadia és Misik István hentes. A kinevezés legközelebb meg fog történni.

— Nyepokoj (húboruság.) Még a kisgyermek imádságába is benne van hogy, Ments meg isten bennünket minden húboruságtól és még is akadt ember aki örül hogy megkaphatja sőt még örök hűségét is esküszik neki, ez a bizonyos Szilágyi Mihály aki e hó 28-án vezeti majd oltárhoz

Nyepokoj Máriaát üzv. Nyepokoj Pálné leányát.

— Lakodalmak. Elmulván, a szüreti szokás szerint megkzdődtek az új borra a lakodalmak, csak az a kár, hogy a legtöbb lakodalmas háznál az újbor a phylloxera miatt csak kóstolólul kerül az asztalra s helyét a pálinka foglalja el.

— A holt Körösnek a közegészségügyre felette ártalmas elposványodása miatt városunk főorvosa az előjárósághoz egy javaslatot adott be, mely szerint ezen körülményen csak a víz folyóvá tételével lehet segíteni. És mintán a felső zsilip elkészítése felette költséges s vizáradáskor veszélyes is azért egy 40 lóerejű szélmotor alkalmazását tartja szükségesnek, mely a vizet kellő mozgásba hozván azt az elposványosodástól megörzi.

— Kiapadt heremag. Egy helybeli terménykereskedő 17 métermázsa heremagot szállított Mezőtúrról fuvarosok által Szarvasra. A heremag átvételénél 40 kilogram hiány konstaláltatván, a kereskedő a fuvarosokat a rendőrséghez beadta, hol nevezettek jámbor képpel állítják, miszerint a heremag a zsákokból bizonyára kiapadhatott, mintán ők ahhoz nem nyultak.

— Néptünk köréből. Ifj. Boros János gazdánk Zsuzsi leányát f. hó 20-án vezette oltárhoz Boros János, Boros Sámuel gazda fia.

— Telepítvény. A »Wesselényi egyesület« felhívása Ördögkút mellett lévő Inceze-féle birtok eladása tárgyában, a települési szándékozók által a városházán megtekinthető.

— Nagy lopás. A napokban az egész rendőrség egy bonyodalmas lopási esettel foglalkozik. Ugyanis Lusztig Miksa helybeli földbirtokos magtárából mintegy 120 zsák búzát loptak el. Két egyén letartóztatott, az ügy különben még a vizsgálat stádiumában áll.

— A »Szarvas és Vidéke« című lap, mint értesültünk vasárnapról kezdve Liska János és Mazor Elemér szerkesztésében fog megjelenni.

— Pusztai tűz. Folyó hó 20-án Pöl Dani városi jegyző eszabacsúdi birtokán nagy tűz volt a tanyán felhatalmazott összes takarmány leégett.

H U M O R.

Részvét látogatáson.

— Mik voltak boldogult férjed utolsó szavai kedvesem?

— Utolsó szavai? Hiszen tudod hogy az utolsó szó mindig az — enyém volt!...

— Tanár: Ugy veszem észre, hogy kérdésesen zavarba hozta önt...

— Tanuló: Nem annyira a kérdés tanár ur, mint inkább a — felelet...

— — Ine ott a visegrádi várron!

— — Pompas, gyönyörű! csak az a kár, hogy nincsen egészen készen.

— Koczán Pál szegedi földműves, kinek házastárs felesége a nyáron meghalt, a következő iratá emlékkövére:

— »Az Ur adta, az Ur vette el, áldassék szent neve érte!« ...

— »Adjon Isten jó napot, komámasszony.

— Itthon van e a gazda? kérdi a jegyző a bírónétól.

— »Itthon van biz az, jegyző ur — mondja a bíróné — csak hogy más állapotban van.«

— »Mi a manót, komámasszony, hogy értsem én azt? kérdi a jegyző.«

— »Hát magyarul mondvá; részeg.«

— Egy fogorvos ügyetlen segédje egy falusi embernek fogát húzta, elhibázván azonban, egy helyett kettőt húzott, egy beteget t. i. és egy teljesen egészségeset. — Emberünk erre nagyon megharagudott, s mindaddig nyugtalankodott és szitkozódott, míg a segéd következőleg le nem esendesítette:

— »Halgasson, uram bátyám, és legyen nyugodt, mert ha gazdám megtudja, hogy egy helyett két fogat húztam, kettőért is kell fizetni.« Erre megszeppent az atyafi s gyorsan eltávozott a műhelyből.

— Gabnát szállított a vásárhelyi zsidó Szegedre s imigy adá utasításait a kocsisának:

— »Hát azothon csak jól terhelyje meg a szekheret János. hallja kend János; azothon jól hajeson, hogy még ma Szegedre érjen, — érthi kend János? Megne álljon khend a koresmákba, — thodja khend János?«

— »Tudom uram, tudom: de nem Jánosnak, hanem Györgynek hívnak engem.«

— »Jól van jól János; most mehet khend a dolgára, János.«

— Vadászni ment az urfi, egy cigányt vitt magával. Fölugrik a nyúl, az urfi meg-ránlja a rugót, de a puska nem sült el.

— »Mi az ördög lelte ezt a puskát?« kiált föl az urfi.

— »Nagyságos uram, — mondja a cigány — az a zsidó botos bizonyosan olyan puska-port adott a melyikkel máregyszer löttek.«

Közgazdaság.

A trágyázás vagy a földnek időnkénti javítása.

(Folytatás.)

Minél többször természet a föld olyan növényeket, melyek róla elhordatnak, annál hamarabb elveszti kövérségét, termőerejét, mely a növény-tápképződés által felemész-tetik. Sőt termések eső és elpárologás által is változik a föld termő tulajdonsága.

Mivelés által a termőreteg összevegyülhet az alréteggel. Az eső kivált a mésztartal- talmat kimoshatja. A televénynyel együtt a növények valamelyik vegyrészt is fele- mészthetik; s így a jó keveretű kövér föld is némelyik elobb, másik később elváltoz- hatik idő multán rossz keveretű soványnyá így a növények tenyészésére kedvező jó tulajdonságait elveszitheti.

Az elsoványodott földeket új termé- kenységre lehet ugyan hozni pihenetetés által; mert a pihenés alatt a különféle gaz, melyet a föld terem, nem hordatván el arról, annak kövéresítésre szolgál; azonfelül a levegőből is sok táplálékot von, a földet egyuttal ugarolja is a gazda, annál jobban, és annál hamarabb visszanyeri az elvesztett kövérségének egy részét; de hogy igazán és

lartósan megkövéredjék a föld, felülte-sek ideig kellene azt pihentetni.

Az ilyen pihentetés mindig veszteség a gazdára nézve; mert a hány esztendőben pihenteti a gazda a földet, ugyanannyi esztendőben elveszti annak hasznát, mely veszteséget rendszeren úgy szokta kipótolni a magyar gazda, hogy aztán amugy igazán meghajtja a pihent földet.

Az ily pihentelést, vagy parlagon hagyást annak okáért csak messzefekvő nagy földbirtokon lehet némileg helybenhagyni melyeket részint messzeségök végett, részint azért nem győz a gazda trágyázni, mert sokkal kevesebb pénzerővel van ellátva, mintsem a föld nagyságához képest baromtenyésztést üzhessen.

Más esetben a parlagoltatást helyben hagyni nem lehet, mert a föld elvesztett erejét trágyálás által sokkal hamarabb és még sokkal jobban vissza lehet pótolni.

Azonkívül az adófizetés nem engedi, hogy sokáig pihentessük a földet.

Nem fájrad el a föld soha, csak a gazda el ne fájradjon azt jól mivelni és illendőleg megtrágyázni. A trágyázás által lehet egyedül eszközölni hogy a föld ne csak erejét el ne veszítse, de azt szaporítván, minden esztendőben hasznot hajtson. Innen világos hogy a jó gazdálkodásnak alapja a trágya és a trágyázás.

A jó gazdának legbizonyosabb aranybányája a trágyagödör. G. K.

Heti piac.

Szarvas, 1892. szeptember hó 16-án.

A mai piacon középszerű volt az általános forgalom. A terményüzletnél erős kínálat mellett nyh... utkozott.

A hasznos házi állatok forgalma is igen csekély volt.

Feljegyzéseink a következők:

Buza legjobb 7.20 kr., középszerű 7.—
Árpa, legjobb 4.50. Zab, legjobb 4.60. Kukoricza 4.60. Széna 3.—. Szalma 1.—. Kőszén 1.20. Marhabús —.56 és —.48. Juhbús —.40 Sertéshús —.46. Szalonna —.50. Disznózsír —.56. Napszám árak. Egykét lovas napszám 2 frt 80. Férfit ellátással 90. Ellátás nélkül 1 frt. Nő ellátással 70 kr. Ellátás nélkül 80 kr. Gyermekek ellátással 30 kr. Ellátás nélkül 40.

Szerkesztői üzenetek.

L. J. Helyben. Nemi jelentéktelen módosítással adjuk, mivel a *Satanello* és *Camargó-féle* irodalmi irány. nem egyezik meg lapunk elveivel.

Sz. F. Tiszaföldvár A »Pozsonyvidéki Lapok« és a »Budapesti Hirlap« munkatársát örömmel üdvözlölnénk körünkben.

R. M. Pítvaros. Várjuk az ígért dolgokat.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. május 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. e. 1:46 d. u.

Mező-Túr érke: 10:20 > 2:32 >

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érke: 1:22 > 5:56 >

Arad-Budapest.

601. gy. 603. sz. 605. sz.

Arad ind: 8:20 d. e. 11:18 d. e. 9:05 este

Csaba érke: 9:20 > 12:50 > 10:50 >

> ind: 9:29 > 1:15 d. u. 11:05 éjjel

Mező-Túr érke: 10:29 > 2:42 d. u. 1:49 >

> ind: 10:30 > 3:50 > 12:53 >

Szolnok érke: 11:15 > 4:04 > 2:06 >

> ind: 11:23 > 4:15 > 2:21 >

Budapest érke: 1:20 d. u. 7:25 este 5:50 regge

Budapest-Arad.

602. gy. 604. sz. 606. sz.

Budapest ind: 1:55 d. u. 8:10 d. e. 9:30 ese

Szolnok érke: 3:53 > 11:04 > 12:35 éjjel

> ind: 4:02 > 11:14 > 1:05 >

Mező-Túr érke: 4:47 > 12:17 d. u. 2:06 >

> ind: 4:49 > 12:24 > 2:09 >

Csaba érke: 5:52 > 1:48 > 3:33 >

> ind: 5:57 > 2:13 > 3:53 >

Arad érke: 6:57 ese 3:45 > 5:24 reggel

Felelős szerkesztő: **Mihálfi Lószef**

Laptulajdonosok:

Sápszky János és Mihálfi Lószef.

K. Szabó Lajos

Kötélgyártó, mester

SZARVASON.

Tisztelettel tudatom hogy **Sápszky György** utóbb tzv. **Sápszky Györgyné,**

kötélgyártó-üzletét

átvettem s azt itt Szarvason **Tibiczyi Mihály** 569 számú házában tovább folytatom.

Legfőbb igyekezetem oda irányul hogy szakmámban hozzám forduló megrendelőimet minden megkívánható kényelemben részesítsem s a legjobb anyagot a legjutányosabb árak mellett s legpontosabb kiszolgálással ki-előgiltsem.

tisztelettel

K. SZABÓ LAJOS

1-3

kötélgyártó

Ipari szerszám ujdonságok.

BÁRÁNY MIKLÓS

vas- és festék kereskedése Szarvason

a piactéren.

Vas Steier's magyar rud-és hengervas. Acélok. Mindennemű érclemezek. Sodronyok vashól. Öntött-vasárúk a közeledő télidényre nagy raktár

vas- és öntött-kalyhokból

melyeket a legjutányosabb áron árusítom el, továbbá szegök kovácsolt-, gép-, sodrony-, vas és rézből csavarok, butor- és épület-vasalások nagy választékban. Szerszámok és anyagok. Mezőgazdasági gépek és eszközök ugymint a legujabb.

kukoricza morzsolók

talicsekák, favillák, vízfordó-vödrök.

tökéletes konyhafelszerelési csarnok.

Pakfong, cín és acél evőeszközök és tárgyak.

Tizedes- és egyensúly-mérlegek, vas- és réz-súlyok,

mindennemű lakatos munkák, takaréktűzhelyek,

dusan föl szerelt vadász-, cél- szoba fegyverek és hozzá tartozó szerelvények

Száraz és saját törésű olaj festékek, fényező lagok és

olajok.

pontos kiszolgálás!

1-6

König Adolf Anál

özv. Berger Gyuláné házában

kaphatók

kitűnő hegyiborok

valamint mindenféle

édesített italok és cognak. 1-1

ÜZLET-ELADÁS

Szarvason, „Cserepes“
című házában egy jóforgalmu
fűszer, dohány és pálinkamérési

BOLTHELYISÉGÜZLET

a berendezéssel együtt eladó

Bővebb felvilágosítást ad
a tulajdonos.

Szigeti Mihály

2-3